

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața I. C. Brațianu No. 3. Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő: Vuchetič Endre dr. Alap megjelenik minden reggel, kivéve az ünnep s vasárnap utáni napokat

**A BÁNSÁG
MAGYARSÁGÁNAK LAPJA**

Cikkeink utánnyomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően fel nem bélyegzett leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrünk meg és azokat a feladónak vissza nem küldjük.

Kisebbségek és nemzetiségek

Enn cimen az Universul legujabb áa foglalkozik az idén Londonban rittt és az európai szervezett nemzet-obségeek által immár tizenharmad- megrendezett kongresszussal. Azt hogy a kongresszus nemcsak a retiségek, hanem a kisebbségek címájával is foglalkozott. A cikk- ifogásolja, hogy állandóan össze- rlik a nemzetiség és a kisebbség lmit, holott a kettő között igen y különbség van. Az etnikai és val- kisebbségek külön csoportok, ame- telepítés által keletkeztek olyan leteken, amelyek jog szerint más zetek uralma alá tartoznak, vagy ig egyes különálló törzsek marad- yai, amilyenek a székelyek, akik- nincsen semmi etnikai közösségük hagyarsággal. Ezzel szemben a nem- ségek jelentős etnikai csoportok, nemzetiségek uralma alatt és olyan mokba kebelezve, melyeknek nin- meg a homogénitásuk. Így nézve olgot nem lehet a nemzetiséget a bségekkal összetéveszteni. Az kai kisebbségek Európában nem dják meg a hét millió lelket, viszont orosz szovjet nemzetiségei százöt- milliónyi tömeget alkotnak.

Miután az Universul így a maga tani- a szerint tisztázta a nemzetiség és a bség fogalmát, megállapítja, hogy ondoni kongresszus is szembehelyez- lett az etnikai népcsoportok asszi- lciójával és azt követelte, hogy den etnikai csoport a maga életét esse a többségi nép mellett. Ez az versul szerint helytelen felfogás és emagyarazása a párisi népkisebb- gi egyezménynek. Ennek igazolásá- atkozik Poincare egy cikkére, amely- n az a békeokmányok kisebbségi delkezéseit bírálta és kifogásolta, gy ezek meg akarják tiltani a kisebb- gi népcsoportok asszimilációját. Hi- kkozik még Dupuis, Briand és Mello nco egy-egy cikkére vagy nyilatko- ára, amelyekkel igazolni kívánja, gy a népkisebbségi csoportok be- radása a többségi népekbe nemcsak gos, hanem törvényszerű szükséges- g is.

A bucurestii lap cikkirója szerint erre beolvastásra szükség van az érde- lt államok és a béke szempontjából. kisebbségi jogokkal a nemzetközi jog empontjából foglalkozók megfele- znek a modern nemzeti állam köve- lményéről, fontosabbnak ítélve egyes etnikai kisebbségek fenmaradását. Ezt izonyítják az eddigi nemzetkisebbségi ongresszusok következő határozatai: z állam független a nemzetől, a nem- eti államnak meg kell szünnie, amint

a vallási államok megszűntek, több- nemzetiségű államok is létezhetnek, vagy pedig több állam egyetlen nem- zet részére, stb. stb. Ezek az elméletek a legélesebb ellentétben állanak a mo- dern nemzeti állam alapeszméjével és így szembehelyezkednek a nemzeti államok békés szándékaival is. Végül felszólítja a nemzetkisebbségeket, hogy a saját maguk érdekében tagad- ják meg ezt az elméletet és ne legye- nek idegen test az állam testében, mert ez súlyos következményeket von maga után.

Az Universul nem először veti el a sulykot, amikor a nemzetkisebbségi kérdéshez szól hozzá. Olyan elmélete- ket állít fel, melyek magukon hordják az erőszakoltság bélyegét és nincsen semmi közösségük sem a nemzetközi joggal, sem az emberi jogokkal, sem a tételes törvények jellegével bíró nemzetközi egyezmények tartalmával, de az étellel magával sem. Egészen különös megkülönböztetés például a nemzeti- ség és etnikai kisebbség az Universul megfogalmazásában. A tudomány ed- dig azt tanította és ezekre a tételekre

épült fel minden nemzetkisebbségi jogszabály is, hogy a nemzetiség ösz- szefoglalója az ugyanazon nemzethez tartozóknak tekintet nélkül állami hova- tartozandóságukra. A nemzetiség tehát valamely etnikai nemzetsoporthoz való tartozást jelent anélkül, hogy ehhez bármilyen különösebb jogi következte- tés lehetne vagy kellene fűzni. Így román nemzetiségű a Romániában, vagy Jugoszláviában, Bulgáriában, Ameriká- ban vagy bárhol a világon élő román nemzethez tartozó ember. Vagy magyar vagy olasz vagy német a bárhol élő magyar, olasz, illetve német. A nem- zetiség tehát tág összefoglalója az egy nemzethez tartozóknak, míg a nemzet- kisebbség jogi meghatározása valamely etnikai népcsoportnak, amely nem a saját nemzete által alkotott, hanem más nemzet államának határai között él.

A nemzetiség a mai modern nemzet- közti jogban nem jelent jogi elkülönülést vagy bármimemű jogi szabályozást, míg a nemzetkisebbség fogalma bizonyos jogi következményeket von maga után úgy az illető nemzetkisebbség, mint azon állam számára, amelyben az illető nemzetkisebbség él. És ezen nem vál- toztat az, hogy telepítés által vagy be- szivárgás révén az idők folyamán, vagy pedig háborút követett békeszerződés- ek határozományaival utján kerültek a

nemzetkisebbségek valamely állam ha- tárai közé és váltak valamely állam polgáraivá. Ezt állapítja meg Románia alkotmánya is, de ezt foglalja magában a párisi nemzetközi egyezmény, amely- nek címe is elárulja ezt, mondván A kisebbségek védelme tárgyában a szö- vetséges és társult főhatalmak, valamint Románia között 1919 december 9-én Párisban kötött szerződés. Itt nincsen olyan körszálhasogatás, hogy kisebbsé- g-e vagy nemzetiség, mert a cél nyilvánvaló volt: a jogegyenlőség biz- tosítása minden állampolgár számára.

A békeokmányok és a párisi egyez- mény is éppen azt akarta biztosítani, hogy az etnikai kisebbségi népcsoport- tok ne olvasztassanak bele a többségi nemzetekbe és ezen nem változtathat az sem, hogy akár Briand, akár Poinca- re, akár a délamerikai Mello Franco utólag mit hogyan képzelt el. És nagyon csodálatos, hogy az az Universul harcol a nemzetkisebbségi sorsban élő nép- csoportok beolvastása érdekében, amely olyan erélyesen tud síkra szálla- ni, amikor a Románia határain kívül élő románok nemzetkisebbségi jogainak megvédéséről van szó. Nem jó lenne, ha az Universul elméletét ezek az álla- mok magukéva tennék és megkezdének a közöttük élő románok beolvastását.

Farkasszemmet néznek

mert a megállapodás ellenére nem biznak egymásban japánok és kínaiak

A távolkeleti eseményekkel kapoco- latos jelentések, mint már annyiszor, most is bővelkednek az ellentmondá- sokban. Az egyik jelentés szerint Sung-Cse-Juan tábornok, a Peking körül állomásozó kínai csapatok pa- rancsnoka és a japán hadseregpa- rancsnokság között megállapodás jött létre, melyet a nankingi központi kormány is jóváhagyott. Ezen meg- állapodás értelmében

a kínaiak az összes japán követeléseket teljesítik és azonnal megkezdik esapa- taik visszavonását.

A megállapodás következményképe- pen a Peking körül állásban levő ki- nai csapatok visszavonultak, míg a japánok helyben maradtak mindad- dig, amíg meg nem győződnek arról, hogy Kína az összes japán követelé- seket, főleg pedig a japánellenes agi- táció letörésére vonatkozó kívánsá- got, teljesítette. Ugyanis a japán- ellenes agitáció rendkívül súlyosan érintette a japánok kivitelét, mely-

nek Kína a legjobb piaca. Ezzel szemben a japán csapatok máris visszavonultak a Peking-Hankau vasutvonalról, a Kína felé igyekvő és **katonasággal, lőszerrel és ha- diszerrel megrakott japán ha- jók a nyílt tengeren horgo- nyoznak**

és várják Tokiónak esetleges vissza- hívási parancsát.

Tokióban a helyzet ily alakulása nagy meglepedést váltott ki. Más nézetben vannak a háborus katonai kö- rök, melyek még nem látják elmult- nak a háborus veszélyt. Tokióban például megjelent az északkinai ja- pán csapatok egy kiküldött tábornoka és

a hadsereg nevében arra kér- te a kormányt, rendelje el az összes japánellenes körök azonnali kiűzését Északkiná- ból.

Ilyen rendelkezés kiméletlen végre- hajtása újabb tápot adna az alig ki- aludt tüznek.

Kínai oldalon sem tiszta a helyzet. Nankingi jelentések egy szóval sem emlékeznek meg arról, mintha a köz- ponti kormány jóváhagyta volna az északkinai helyi jellegű megállapo- dást. Ugyátszik

Sung-Cse-Juan tábornok fe- leslegesnek tartotta Nankin- got értesíteni a megállapodás összes pontjairól

és Nankingban attól tartanak, hogy a tábornok sokkal nagyobb enged- ményeket tett a japánoknak, mint amennyire felhatalmazása volt. Ha ez tényleg így volna, ugy a központi kormány utólag visszautasítja a meg- állapodást.

A központi kormány rendel- kezésre álló katonaság min- den eshetőségre állandó ké- születben van.

Miután a japánok ragaszkodnak a megállapodás teljesítéséhez, egyálta- lán nincs kizárva új háborus fordulat a távolkeleten.

Tokióban a parlament megkezdte

üléseit és beavatott körökben azt hiszik, hogy a képviselőház megadja hozzájárulását az északkinai ügyben követett kormánypolitikához, valamint üdvözli a hadsereget az elért eredményekért.

A kínai-japán ellentét már tovább terjed a földrajzi határoknál. Singaporeból jelentik, hogy ott

a bevándorolt nagyszámu kínai és japán között állandó összecsapások vannak.

Egy japán halászcsoportot kínaiak megtámadtak és véresre vertek, a kínai ifjuság pedig az után inzulálja a japán diákokat.

Az északkinai kínai helyőrség és a japán parancsnokság között létrejött egyezmény a következő főpontokat tartalmazza: 1. Mindazoknak a személyeknek az eltávolítása a szolgálatból, akiknek működése zavarja a japán-kinai együttműködést. 2.

A kommunizmus teljes elnyomása Kinában.

3. A japánellenes szervezetek szigorú ellenőrzése és az ifjuság japánellenes szellemben való nevelésének megszüntetése.

A moszkvai orosz szovjetlapok foglalkoznak a japán-kinai egyezményről és nem hiszik, hogy a pillanat-

nyilag beállott csend a feszültséget megszüntette volna.

Japán előbb-utóbb újból megpróbálja hódítási szándékait megvalósítani.

Az is bizonyos, hogy nem fogja beérni Északkinával, hanem majd dél felé nyomul. A moszkvai lapok szerint a Kinában érdekelt nagyhatalmaknak, elsősorban Angliának és Szovjetországnak tudomására kellene adnia Japánnak, hogy nem tűri terjeszkedéseit Kinában. Az Izvesztija szerint Angliának csak erkölcsi támogatást kellene adni, mert a többitől gondoskodnék Szovjetország hadserege.

A semlegesség a gyakorlatban

Százötven szovjetrepülőgép orosz pilóták vezetésével harcol Spanyolországban

Spanyolországban a nemzetiek és a köztársaságiak között a harcok, amelyek az utóbbi időben kissé el lanyhultak, most újult erővel fellángoltak. Mintha a küzdő felek mindegyike így akarná magára felhívni a semlegességi bizottság figyelmét és hevességével bebizonyítani, hogy rászolgált a hadviselő fél jogának az elismerésére.

A harcok különösen Madrid körül elkeseredettek. A nemzetiek, akik már hetek óta nem bombázták a fővárost, tegnap ágyutüz alá vették annak belső kerületeit.

Az egyik lövedék becsapott a földalatti villamos vasut megállóhelyére, ahol nyolc embert megölt,

huszat pedig megsebesített. Az áldozatok száma azért ilyen nagy, mert a megállóhelyen éppen sokan várakoztak a villamosra. Az ágyutüz fél óráig tartott. Madrid védelmi bizottsága a bombázástól arra következtet, hogy a nemzetiek a madridi zónában azért újították fel a harcokat, mivel **a főváros elfoglalásával remélik a polgárháborút befejezni.**

A köztársasági csapatok minden erejükkel igyekeznek a nemzetieknek a főváros környékén indított új harcokat ellensúlyozni. A kormánycsapatok a Madrid és Toledo közötti uton Cuesta dela Reina ellen indított támadásokat, hogy elvágja a nemzetiek összeköttetéseit. A támadást harci kocsik kezdték, az utánuk köldött

gyalgóság azonban nem tudott előre haladni, mivel a nemzetiek géppfegyvertüze elzárta előlük az utat.

Később a harci kocsik is visszahúzódtak.

A nemzetiek tegnap Barcelónát is bombázták és pedig a tenger felől. Több nemzeti hadihajó megjelent a kikötő előtt és lőtte a várost. A kár igen nagy. A halálos áldozatok és a sebesültek számát még nem állapították meg.

A Cavarias nevű nemzeti hadihajó a bazari öbölben elsüllyesztett egy köztársasági kereskedelmi hajót. Később a Cavarias

feltartóztatott egy francia kereskedelmi hajót, amely Barcelóna felé igyekezett.

Német sajtótámadás a francia segítség miatt

A párisi lapok hevesen támadják a berlini újságoknak azt a híreit, hogy Marseilleből a francia idegenlégió nyolcszáz katonáját küldték volna Spanyolországba. A hírt a francia kormány hivatalosan is megcáfolta. Azt állítják, hogy a hírt csak a jelenlegi semlegességi rendszer felborítása érdekében közlik. A berlini francia nagykövet különben utasítást kapott, hogy a német külügyminiszteriumban

tiltakozzék a német sajtó eljárása ellen.

Ugy látszott, hogy a semlegességi bizottság munkáját veszedelem fenyegeti, mert az olaszok azt követelték, előbb tárgyaljanak a küzdők hadviselő felekként való elismeréséről.

A franciák cáfolnak — a németek erősítenek

Francois de Poncet berlini francia nagykövet tegnap megjelent a német külügyminiszteriumban és kormánya nevében tiltakozott a német sajtó támadásai ellen.

A Völkischer Beobachter vezércikkben kijelenti, hogy

a francia kormány cáfolata ellenére is fentartja állításait.

Hangsúlyozza, hogy a francia kormány az idegenlégió egy kirendeltségét küldte a spanyol köztársasági kormány segítségére. A lap hozzáté-
szi, hogy Franciaországnak Spanyol-

A francia hajó, amely csak akkor állott meg, amikor melléje néhány srappell lőttek a tengerbe, kénytelen volt Majorca szigete felé fordulni.

A német sajtó folytatja leleplezéseit, amelyekkel kimutatja, hogy a spanyol köztársasági hadseregében orosz repülő és francia legionáriusok is harcolnak. Közlik egy elfogott amerikai pilóta vallomását, amely szerint

a köztársasági légi flottában százötven szovjetrepülőgép harcol és valamennyi szovjet pilóták vezetése alatt áll.

viszont a franciák az önkéntesek hazaszállítását kívánták elsőnek tárgyalni. Megegyezés jött létre olyképpen, hogy két albizottságot küldenek ki, amelyek

egyike a hadviselői jog elismerését, a másik pedig az önkéntesek ügyét tárgyalja párhuzamosan.

A franciák kijelentették, hogy a tárgyalás ilyen módszere ellen nincsen kifogásuk. Ragaszkodnak azonban az angol tervezet sorrendjéhez, amely szerint előbb vissza kell állítani az ellenőrzést, el kell szállítani Spanyolországból az összes önkénteseket és csak azután kerülhet a sor a két tábor hadviselő félként való elismerésére.

Marokkó kérdésében agresszív szándékaik vannak. A Berliner Tageblatt foglalkozik a francia cáfolattal és cikkének azt a címet adta: A francia kormány letagad tényeket, bárha az idegenlegionisták küldése bebizonyosodott.

Újabb jelentés szerint Barcelónában a nemzeti hajók bombázásának **öt halálos áldozata volt,** tizenöt pedig megsebesült. A nemzeti hajók tizenkét lövést adtak le, azután eltávoztak.

Fürdőkádját

nem viheti magával,

de azért munka közben is bárhol leülheti, felülítheti a nagy kánikulától tikkadt testét, ha tenyerére csurgat vagy zsebkezdőjére fröcsköl.

Diana-sósorszesz

s ezzel végigsimítja verejtékes homlokát, tarkóját, hónalját. Pillanatok alatt hosszú időre felfrissül, munka kedve, élénkségenyomban visszatér,

Diana-sósorszesz

üdít, hűsit, erősít.

Végleg megbukott amerikai reformtervezet

Roosevelt amerikai elnök különböző gazdasági terveinek gyakran éltetése során a legfelső bíróság, amely máris nem egy ilyen tervét alkotmányellenesnek mondta ki. Ezért Roosevelt elhatározta, hogy a legfelső bíróságot is megreformálja. Az elnök lelkébe kívánja tenni, hogy ebbe a bírósági testületbe fiatalabb bírák is beüljenek. Ez a javaslat most került a szenátus elé, amely azt tegnapelőtti ülésén hetven szavazattal ellenében elvetette. A javaslat ellen szavazott ötvenhárom demokratikus szenátor. Politikai körökben úgy vélik, hogy Roosevelt elnöknek a legfelső bíróság reformjára vonatkozó javaslata végleg megbukottnak tekinthető.

Tolvaj asszony aranypénzeket lopott

Jorgovan Joan Bocsarom románboksán községbeli gazda házában még két hét előtt megjelent a Florica huszonkilenc éves asszony aki a gazdával akart beszélni. Jorgovan a földéken dolgozott és a hában egyedül a gazda kisleánya tartkodott. Az asszony addig beszélt a leánykának, amíg az beleegyezett abba, hogy a földről hazahívja a férjét. Így azután sikerült neki ezt azt, hogy egyedül maradt a házban. Az asszony első sorban is pénzt keresett és közben tizenöt kisebb és nagyobb aranypénzt talált amelyek a gazda nyakékét akart leányának csináltatni. Az aranypénzeket még egy gyűrűt is magához vett a lopásról jelentést tett a csendősgen és a nyomozás során a gyűrűt Giura Floricára terelődött. Giura azonban neszt vette ennek és amikor a csendőrök megjelentek a házában az ablakon kiugorva, elmenekült. Florica bejött Timisoara-Temesvárra ahol az aranypénzeket — jelentése szerint — a Nemzeti Banknál értékesítette, a lopott gyűrűt pedig eladta. Az aranyakért kapott pénzen ékszereket vásárolt. A tolvaj asszonyt a helybeli rendőrség elfogta.

Százhetven kilométer óránként Olaszországban Milánó és Turin között most helyezték üzembe az első autótávot. Az újrendszerű vonat óránként 170 kilométernyi sebességgel

Fényképezzen az új „FILMA” áramvonalas géppel

4 1/2 x 6-os gép 1eJ 500
6 x 9-es " " 300

KECSKEMÉTI

Bocu Sever listája győzött teljes egészében a lipova-lippai közigazgatási választáson

Hírszerzők elköszületek után tegnap tartott meg a bányási Lipova-Lippa városában a közigazgatási választásokat. A választások eredménye elé nagy érdeklődéssel tekintettek valamennyi politikai irányban annál is inkább, mert ez a város teherpróbája volt annak, hogy Bocu Sever vezetője legyen a város vezetésében. Bocu Sever volt miniszter és az általa vezetett állami bányási nemzeti pártjában olyan nagy rokonszenvedője volt, amint ezt az egyik oldalon látni lehetett, a másik oldalon pedig kétségbeesés, Bocu Sever fáradságtalan munkáját köszönhető az, hogy Lipovában ma egyike a legvirágzóbb és legvirágzóbb rendezett bányási városoknak. A győzelem serpenyőjében kétségbeesés, Bocu Sever és a nemzeti parasztpárti ellenzéki működésének legfényesebb példája volt a tegnapi választás, mert Bocu Sever vezetése alatt harcba indult a nemzeti parasztpárti listának legteljesebb részével végződött.

A népközösségekben szervezett németek is. A második lista vezetője Jivulescu Iulian ügyvéd az ideiglenes bizottság eddigi elnöke volt és ezt a listát a kormánypárt kivételével a cizisták, gogisták és hitleristák érzelmi németek is támogatták. A harmadik listán Rista Moise iparos vezetője az iparosság jelöltjei kaptak helyet. A választási eredményt tegnap későn délután hirdették ki és eszerint Bocu Sever nemzeti parasztpárti listája 822 szavazatot, a liberális lista 208, az iparoslista pedig 116 szavazatot kapott. Mivel az utóbbi kettő közül egy sem érte el a törvény által megkívánt husz százalékot, jelöltjeik közül egy sem jut a tanácsba és mind a tizenhét tanácsnagyi helyet a nemzeti parasztpárt jelöltjei töltik be. A megválasztottak között van a magyarok részéről Ladányi László dr. ügyvéd, a németek pedig hat helyet nyertek.

Az eredmény kihirdetése Lipova-Lippán leirhatatlan lelkesedést keltett és még a késő esti órákban is százával álltak az emberek Bocu volt miniszter lakása előtt és ünnepelték vezérüket. Az ellenzéknek ez a fényes győzelme a kormánypártban érthető lehangoltságot váltott ki.

nek élén a direktorium által megválasztott elnök áll. A délelőtti gyűlést azzal rekesztették be, hogy gyűléstől tiltakozó táviratot küldjenek a trónbitorlóhoz. Több mint 75 korona gyűlt össze ezen célra. A táviratot röviden, de magvasan megszövegezték és feladását három vajdára bízták. A délutáni gyűlés vége felé előkerült a táviratfeladással megbízott három vajda... Arra a kérdésre, hogy kötelességüknek eleget tettek-e, a triumvirátus tagjai zavarba jöttek, majd himezve-há-

mozva bevallották, hogy a 75 korona kevésnek bizonyulván, az összes cigányok egészségére elitták... Erre nagy ribillió keletkezett, úgyhogy a felizgatott — amugy is hevesen lobbanékony — cigánykedélyeket a kirendelt csendőrség csak nagy ügyvel-bajjal hűtötte le. Végül abban állapodtak meg, hogy Hodoninba országos gyűlést hívnak egybe a csehszlovák cigánydirektorium megválasztása érdekében. Ez a direktorium azután majd diplomáciai lépéseket tesz a detronizálás érdekében.

A miniszterelnök rendelete a községi választások politikamentességéről

Tatarescu miniszterelnök rendeletet intézett a megyei prefektusokhoz. A rendeletben utal arra, hogy egyes megyékben a választási küzdelem során agent provokátorok tulkapásokra ragadtak magukat. Sajnálatosnak mondja a rendelet, hogy a közigazgatási választásokat, amelyeket természetüknek fogva békés légkörben kellene lefolytatni, a politikai szenvedélyek megzavarhatják. Felszólítja a prefektusokat, hogy a tör-

vényes eszközöket vegyék igénybe a visszaélések megakadályozására és szankcionálására és ilyen módon őrizzék meg a rendet és törvényességet. Az utasításnak a Bánságban könnyű lesz eleget tenni, nemcsak azért, mert itt még a választásokkal kapcsolatban összetűzések nem voltak, hanem azért is, mert az egyes községekben megtartott választásokon kívül a nagyobb városokban választások egyelőre nem lesznek.

Az unitáriusok a magyar nyelvnek állami iskolákban való oktatását kérik

A székelyföldi unitárius egyház oktatása most tartotta meg évi gyűlését, amelyen a felszólalók javasolták arra, hogy évek óta az állami elemi iskolákban nem tanítják magyarul és emiatt a lelkészek lehetetlenné teszik a vallásoktatást. A gyermekek nem tudnak magyarul írni-olvasni és így nem használják a hittankönyveket sem. A hitoktató papnak nem áll módjában a magyar gyermekeket magyarul írásra és olvasásra megtanítani, mert az új törvény értelmében a hittanórákon a lelkész a vallásnon kívül másra nem oktathatja a tanulókat. A közgyűlés határozatot hozott, amely szerint az unitárius egyház főhatóságát és a Magyar Párt parlamenti csoportját felkéri, járjanak közbe a közoktatásügyi miniszternél és eszközöljék ki, hogy az állami iskolákban újból tanítsák a magyar nyelvet és pedig úgy, hogy az állami elemi iskolák régi magyar tagozatait újból állítsák fel.

Az adatok felülvizsgálásával a pénzügyminiszter Simionescu Christu miniszteri vezértitkár, Procopiut, a közvetlen adók vezérigazgatóját és a bélyeg és forgalmi adóügyek aligazgatóját, Dumitrescu Eugent küldte ki, akik már el is utaztak Cluj-Kolozsvárra és Oradea-Nagyváradra. A vizsgálat kiterjed a pénzügyigazgatóság tevékenységére a feljelentésben megjelölt cégekkel kapcsolatban, valamint az összes adóki-vetésekre, mert esetleg más visszaéléseket is meg lehet majd állapítani.

Négyszáz milliós adócsalás amelyben tisztviselők is részeseek

Legemlékeztünk arról, hogy Erzy néhány városában szokatlan nagy adóvisszaéléseknek jött nyoma a pénzügyminiszterium. Az a tény, hogy sok Cluj-kolozsvári és Oradea-nagyváradai vállalat összejárt a pénzügyi tisztviselőkkel és az adóvállomásokat adtak be, melyek egyáltalán nem állottak összhangban a tényleges forgalommal és tényleges jövedelemmel. Az adóvisszaélések és adóelvonások nagyságát összegezve négy száz millióra tehető.

Az adatok felülvizsgálásával a pénzügyminiszter Simionescu Christu miniszteri vezértitkár, Procopiut, a közvetlen adók vezérigazgatóját és a bélyeg és forgalmi adóügyek aligazgatóját, Dumitrescu Eugent küldte ki, akik már el is utaztak Cluj-Kolozsvárra és Oradea-Nagyváradra. A vizsgálat kiterjed a pénzügyigazgatóság tevékenységére a feljelentésben megjelölt cégekkel kapcsolatban, valamint az összes adóki-vetésekre, mert esetleg más visszaéléseket is meg lehet majd állapítani.

Királybuktatásra készül a szlovenszkói cigányság

Annak idején mi is megirtuk, hogy az új király, Kwieck helyébe a cigányság új királyt választott, az elnyert uralkodó fiát, III. Jánust ültetvén trónra. Ezen királyválasztással a cigányság áramotvó része nem értett egyet. A királyválasztással elégtelen cigányeleket gyűlést hívtak egybe Nyitrára, melyre a cigányság delegáltjai az összes pereputtyal nagy számban Nyitrán megérkeztek. A gyűlés vezérszónoka a cigánytradi-

ciókat mélyen sértő cirkuszi játéknak minősítette a nemrég királyválasztást. Szerinte a trónbitorló az egész királyválasztási heccet néhány hívével csak azért játszotta végig, hogy abból dus hasznot mérítsen. Egyébként is — folytatta a vezérszónok — királyt választani ma már túlhaladott álláspontra. A cigányságnak is haladnia kell a korrallal. A mai demokratikus világban nem királyt szokás választani, hanem törvényes parlamentet, vagy legalább is szűkebb direktoriumot, mely-

Koldusszegényen halt meg a lángszóró magyar feltalálója

A budapesti Rókus-kórházban a halál egy kalandos életnek vetett véget. Szakáts Károly gépészmérnök, volt százados ötvenhat esztendőskorában meghalt. A háború előtt új típusú gépfegyvert talált fel, ezenkívül az ő találmánya a félelmetes lángszóró is, amely különösen a nyugati fronton végzett nagy pusztításokat. Ennek köszönhetette azt, hogy 1920 februárjában Párisban a nagykövete tanácsa őt is felvette a háború bűnösének kilencszáz nevet tartalmazó lajstromába, amelyen ő volt az egyedüli magyar. A háború után feltalálta az ugynevezett olvasztó lövedéket, amely a legvastagabb páncélon is keresztülfutja magát, olyan

iszonyu hőft fejt ki. Van egy találmánya, amely a közeledő repülőgépek és autók motorjait megbénítja. Nagyszámu ipari találmánya is van ezenkívül. Találmányainak száma különben a háromszáz körül jár, amelyek közül negyven a haditechnika körébe tartozik. Nagyon nyugtalan életű ember volt, aki sokat járt külföldön. Így többször megfordult Angliában, Németországban pedig egy nagy gyár vezetője volt, de nem volt türelme egy helyben maradni. Tavaly nagybeteg visszatért Budapestre és azóta nem tudott dolgozni. Nagy nyomorba jutott és olyan szegényen halt meg, hogy hagyatékában annyi pénz sem találtak, amiből eltemethetnék.

A Bánság kettéosztásának utolsó lejezete most játszódik le

Annak idején Románia és Jugoszlávia között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a régi Temes és Torontál megyéknek Jugoszlávia területén levő épületeiért és más vagyონrészekért megénekn 3,200.000 dinár kárpótlást kap. A megállapodás értelmében Jugoszlávia kötelezte magát, hogy ezt az összeget négy részletben fizeti meg. A három első részletet az elmúlt hónapokban kapta meg a vármegye, tegnap pedig megérkezett az értesítés, amely szerint a jugoszláv kormány a belgrádi nemzeti banknál az utolsó 800.000 dináros részletet is befizette, amelynek ellenértékét a

megye leiben a bucarestii Nemzeti Bank utján kapja meg. Az összeg egy részét az új dragsinai hid építésére, más részét közegészségi célokra fordítják. A vármegye még megkapja az annak idején a szerb katonaság által elvitt és jelenleg Nagybecskerekben őrzött levéltári anyagot is. Az átadási munkálatok már megindultak és azokat román részről Bobei Aurel vármegyei főszámvevő vezeti. Mihelyt az irattár átvételét megtörténik, befejeződik a két vármegyeének Románia és Jugoszlávia közti megosztásával kapcsolatos felszámolási eljárás is.

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon.

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42
A Hunyadi-nyomda nyomása.

Patikák éjjeli szolgálata

SZOMBATON, JULIUS 24-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában levő Kun-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő Kigyó-gyógyszertár.

A III. kerületben a Miron Costin-utcában levő Merker-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Dragalina-téren levő Craiun-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Őnagysága strandol

Miként a nap a kék mezős égen, mint cigányhad minden faluvégen, mint a konflis a mingszokott standon, úgy jelen meg őnagysága, az aranyos, a szép, drága, naponkint a strandon.

Nines ott rajta szoknyája, se bluzá, fessz trikóját habtestére huzza, s aztán kellő illendőség mellett mutogathat vállat, lábat, bokát, ikrát, térdet, hátat, csipőt, combot, mellet.

A sok férfi mind a száját tájta, mikor e sok bált és gyönyört látja, s míg a szemek mohón falnak, esznek, áldják minden feszülését, minden apró rezdülését a strandbéli dressznek.

Forrón süt le sugara a napnak, arc, váll, kéz, láb mély barna színt kapnak,

napsugarak esábitanak, vonznak, megadják a patináját, sötétfényű ragyogását a csillogó bronznak.

Őnagysága vízbelép mint sellő, a hajával játszik lenge szellő, lubickolgat habot paskol, freccsel, nevetélgelget negédesen, aztán fekszik úgy nedvesen homokplázsra keccsel.

Napról-napra így megyen ez rendben, amíg eljön az ősz lassan, esendben, majd jön a tél s lesz zsúr kettő, három, s őnagysága pletykastarton elmeséli; tengerparton barnult le a nyáron.

KORÓ PÁL

— Mária özvegy királyné teljesen felgyógyult betegségéből. Szerdán már az autóján sétakocsizást tett, két nap előtt pedig a sinaiai kastély parkjában sétált.

Oroszágos emlékbélyegek, melyek csak a főváros részére készülnek

Az elmúlt évben ősszel a jugoszláv és csehszlovák parlamenti képviselők bucarestű látogatása alkalmából, a román posta emlékbélyegeket adott ki hét és fél lei, valamint tíz lejes értékben. Az emlékbélyegeket szétszóták a fővárosi postahivatalok között, de vidéki postahivatalok ezekből nem kaptak. A vidéki bélyeggyűjtők végül ezért a két bélyegért 60-80 leit fizettek, ha meg akarták szerezni.

— A király Angliában. Carol király Ófelsége, aki néhány nap óta Londonban tartózkodik, egymásután kihallgatáson fogadta Neville Chamberlain miniszterelnököt és Eden külügyminisztert. Carol király a délután folyamán meglátogatta Mary anyakirálynőt, este pedig megjelent a György angol király által adott bizalmas vacsorán. A király hétfőn Brüsszelbe utazik.

— Időjárás. A hőség tegnap is tartott, bár néhány fokkal alacsonyabb volt, mint előző napon és azt némileg elviselhetőbbé tette a gyenge széláramlat. Reggel nyolc órakor 20, délelőtt tíz órakor 25 és délután négy órakor 28 fok meleg volt. Ugyanakkor a fővárosban árnyékban 35 fok melege mutatott a hőmérő. Várható időjárás mára: változó felhőzet, gyenge szél északnyugati irányból, az ország egyes részein helyi jellegű eső, utána a hőmérséklet némi esikkenése következik.

MA ESTE féltizkor van a Gül Baba szabadtéri előadása az Electrica-pályán.

— Hamis vagy nem hamis? A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében az adóhivataloknak vissza kell utasítani az összes hamis száz leiseket, melyeket náluk be akarnak nyújtani. A hamis pénzt tudunkkal az adóhivatalok eddig sem fogadták el, de a miniszteri rendelet alkalmas arra, hogy az esetleg gyanús száz leisek visszautasítása még az eddiginél is nagyobb méreteket öltson.

— Ideges embereknek és lelki betegeknek az igen enyhe hatású, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy pohárral bevéve — rendszeres béműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

— Devizapánama a fővárosban. Az ilfovi ügyészség és a Nemzeti Bank közgei csütörtökön délután és az elmúlt éjszaka számos fővárosi kereskedelmi cégnél tartottak házkutatást, amelynek során iratokat és üzleti könyveket foglaltak le. A házkutatásokat azért rendezték, mert az a gyanu merült fel, hogy a devizakereskedelemre vonatkozó törvénnyel kapcsolatban a kincstár és a Nemzeti Bankot több millió leiel megkárosították. Nincsen kizárva, hogy szenná-ciók letartóztatásokra kerül a sor.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Petrescu Ioan Vasile, Secosan Vasile, Grünzweig Janka, Nagy Ildikó, Somogyi Erzsébet, Tarbat Elvira, Speichert János. Meghaltak: Vintele Ion 3 napos, Schmutz Izidor 2 éves, Paul Károly 52 éves, Radics Timóti 59 éves, Hut János 77 éves.

KISEBBSÉGI BLOKK? A Capitula című lap jelentése szerint a népkisebbségek a velük szemben tanúsított bánásmód miatt elégedetlenek és ezért Erdélyben már megindultak a tárgyalások egy kisebbségi blokk alakítása érdekében. A blokk alakítására vonatkozó mozgalmat ezúttal az ukrán kisebbség vezetői vetették fel.

gyűjteményük számára. Ez történt más emlékbélyeggel is. Ezért a bélyeggyűjtők most azt követelik, in-catsanak vizsgálatot annak a megállapítására, hogy miért csak a fővárosi postahivatalok kaptak ilyen bélyegeket és ugyanakkor intézkedéseket sürgetnek, hogy az ilyen emlékbélyegeket a vidéki postahivatalokban is árusítsák.

— Autószentelés. Vasárnap, július 25-én 10 órakor a IV. kerületi plébánia-templom előtt autószentelés lesz. Az autók a Bratianu-utcában állanak fel egymás mellé, hűtővel a járdá felé. A szentelés után mindenki egy művészi plakettet kap ingyen. A plakett az autósok védőszentjét Szent Kristófot ábrázolja. Tekintettel a sok új autóra az idén roppant nagy az érdeklődés a szentelés iránt.

— Nagy tisztviselőbeosztás a kontingentálási hivatalnál. Pop Valér kereskedelmi miniszter rendelkezést adott ki, melynek értelmében a kontingentálási hivatalnál alkalmazott napidíjasokat, melyek száma százra tehető, augusztus elsejével helyezzék rendelkezési állományba. Ez az intézkedés azokkal a panaszokkal áll összeköttetésben, melyek gazdasági körökből hangoztak el a kontingentálási hivatalnál még kishivatalnokok részéről is gyakorolt protekciós rendszer miatt.

— A budapesti iparművészeti múzeum új igazgatója. Budapestről jelentik, hogy a néhány nappal azelőtt elhalt Layer Károly helyére az iparművészeti múzeum igazgatójává Höllriegel Aladár tanárt nevezték ki. Höllriegel első-sorban a keramikában és a jelmeztanban kiváló szakértő.

* Népünnepély Fratelián-Ujkisodán. Augusztus 1-én, vasárnap egész napra terjedő népünnepélyt rendez az ottani Református Nőszövetség a községházával szembeni térségen. Térzene, különféle ételek, italok, változatos szórakozások lesznek. Esős idő esetén nagy sátrak állnak a közönség rendelkezésére. Az árusok sátorhelyeket Sipos Imréné ügyvezető elnöknel XII. u. 13 sz. alatt foglalhatnak.

— Városi tisztviselőknél is jár az elmaradt szabadságért kárpótlás. Több volt városi alkalmazott pert indított a munkabíróság előtt a város ellen azzal, hogy szolgálati ideje alatt nem volt szabadságon és ezért nem kapott anyagi kárpótlást, amelyet most utólag kér. A munkabíróság az igényeket jogosnak ismerte el és Krausz Adolf mérnöknek, aki hosszabb időn keresztül a mérnökségnél teljesített szolgálatot, 54.855, a városi kötelep volt gépészenek pedig 2060 leit ítelt meg.

* Karinthy Frigyes: Utazás a koponyám körül. Karinthy saját felboncolt koponyáján keresztül élte át azt az élményt, amit soha még író át nem élt — az orvosi tudomány lélekzetállító csodáját, az agyoperációt. Kísérteties aktus: s ahogy a felgyógyult agy mások számára precízen betűkbe önti az átélte élményt, még kísértetesebb. Egy életen s minden tülről jött embernek vallomása ez, ki ott utazott, hol senki más: a saját koponyája körül. Groteszk és félelmetes téma. Karinthy új könyve az író legkiválóbb műve, s a magyar irodalom ritka érdekessége, nagy nyeresége. Karinthy Frigyes: Utazás a koponyám körül című műve most jelent meg az Athenaeum kiadásában ára füve 106.— lei, kötve 132.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagénál Cluj.

Még csak rövid ideig tart nyári vásárunk

Használja ki ezen kedvező, olcsó vásárlási lehetőséget!

CE TATE P. L. U. J.

A.B.C. DIVATÁRUHAZ

Bástyafalak

emelkednek a Skudier-parkban a Capitol-mozival szemben levő Bástyafalak zig-zugos vonalánál. Bástyafalak zig-zugos vonalánál között kell haladnia a síkban, aki be akar menni a parkba. Legalább is így mennek be a parkba felnőttek. De nem a gyermekek bástyafalak ugyanis alacsony, tékszerűek, liliputiak. A gyermekek éppen azért nem is haladnak ezeken, hanem egyszerűen keresztül ugrálnak rajtuk. Azt hiszik, hogy nekik csúsztatnak azokat, hogy ugrást és akadályozást senyfutást tanuljanak rajtuk. Talán valóban ezzel a céllal emelték ezeket a karrikatura bástyafalakat, mert más értelmük valóban nincsen. És hozzá még nem is spekulálunk nem is mutatók.

MEGALLAPITOTTÁK A LENGENYI MERÉNYLŐ KILÉTÉT. Varsói jelentés szerint sikerült megállapítani Kocsi ezredes merénylőjének személyazonosságát. Az illető Bieganek huszonkét éves, tiszti munkanélküli Bieganek vezetésű négy tagja volt valamely radikális párttagok szervezetenek. A merénylővel kapcsolatban száz embert tartóztattak le, akiket azonban nyolc kivételével már szabadon bocsátottak.

— A Cluj-kolozsvári egyetem orvostudományi karának orvostudományi professzora lett a Cluj-kolozsvári egyetem orvosi fakultásának dékánja Hatiegan Július orvos, aki szor helyébe, aki erről a tisztségről lemondott.

MA ESTE féltizkor van a Gül Baba szabadtéri előadása az Electrica-pályán.

— Eltemették Marconit. Bolonziában tegnap temették el Marconi szenátorok, a világhírű feltaláló. Rómából odaszállított holttestét. Beszentelési szertartás a bazilikában ment végbe, ahonnan beláthatatlan tömeg kísérte a temetőbe. Viktor Emánuel királyt a genuai herceget kormányt Giuseppe Bottai tábornok képviselte.

OLLA

elosztás 100.000 frankot a párisi világiállításán

Ont is szivesen látni „OLLA” kiállítási pavilonban Pavillon de la Santé, B.

Földhöz szegezett torony

Rómából jelentik: A pisai ferdetornyot szenzációs technikai megoldással sikerül megóvni az összeomlástól. A torony alapzatát 350 méter hosszú szögekkel köröskörül odaszögezik a földhöz. A mérnökök számítása szerint ily módon beláthatatlan időre biztosítják a ferdetorny fenmaradását. Mint ismeretes, a torony alapzata az utóbbi időben annyira meggöngyült, hogy tartani kellett az összeomlástól.

MIRONESCU LESZ AZ UJ KÜLÖGY-TISZTER

A fővárosi Capitala című lapja, hogy beavatott körök véleménye szerint a jelenlegi kormány távozását Mironescu lesz az új külügyminiszter, aki külföldön információs körben van. Mironescut vagy egy nemzeti párti, esetleg koalíciós, vagy városi kormány tagjává szemelték ki.

— Lazajón első csoportja a nyaraló mekkéknek. A városnak a Feketeten-elletti Balcois fürdőhelyen levő nyaralópénz jelenleg hetvenöt fiu tartózik, akik július 30-án, jövő pénteken, sziknét órákor a gyorsvonattal visszakernek Timisoara-Temesvárra. A népjóléti ügyosztálya kéri a fiukat, hogy gyermekeik átvétele végett a pályaudvaron legyenek. Augusztusban os Balcoiban hetvenöt szegény és e szervezeti kislányt nyaraltat. A ok Trandafir Virgil telekbiró és gondozónó kíséretében augusztus 3-ig nyolc órákor utaznak el a nek kerületi pályaudvarról.

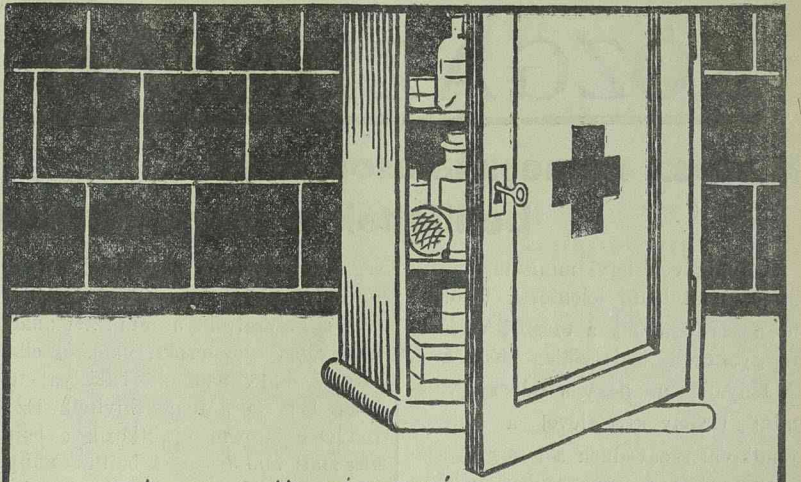
Magyarok társasvacsorája.

A gyar Párt Ronat-rónáj tagozata ma, július 25-én este az Illés-venéglőben táncos egybekötársas vacsorát rendez. Ugyanaz-díjtekést is tartanak, amely reggel nyolc órákor kezdődik

AZ ARABOK NEM ENGEDIK FÖLD-JÜKET A ZSIDÓKNAK. A szíriai arab kormány a palesztinai angol főbiztoshoz emlékiratot intézett, amelyben tiltakozik Palesztina felosztásának terve ellen. A szíriai kormány követeli, hogy az emlékiratot az angol királyi bizottság jelentésével együtt terjesszék a Népszövetség elé. Lehetetlennek tartják, hogy olyan területeket, amelyek immár évszázadok óta az arabok birtokában vannak, a zsidóknak engedjenek át nemzeti otthon építésére.

— Földrengés Amerikában. Alaska amerikai államban nagy földrengés volt, amely jelentékeny károkat okozott. A táviró és a telefonforgalom teljesen szünetel.

— Három grácia — mint zsebtolvajnok. Kaesia mokov Atanasie amerikai nagykereskedőt a bucarestii pályaudvar Perronján tegnap reggel hirtelen három szép fiatal nő vette körül és néhány perc múlva a nagykereskedő tetten érte az egyik nőt, amikor ki akarta lopni a nagykereskedő pénztárcáját, amelyben hetvenöt ezer lei és kétezer dollár volt. A három nőt a rendőrség őrizetbe vette. Kiderült, hogy Niculescu Alexandrina, Dumitrescu Dumitru és Singureanu Florica ismert zsebtolvajnokokkal azonosak. Kihallgatásuk során beismerték, hogy ők követték el a zsebtolvajlásokat az egyik bucarestii templomban is, ahol istentisztelet közben egy orvos és egy magasrangú tisztviselő pénztárcáját emelték el.

HIÁNYOS AZ ÖN HAZIPATIKÁJA, ha nincs ott egy

FLY-TOX készlet, amely megóvja egészségét a legyek és élősködők által terjesztett baktériumok veszélyétől, ami az Ön egészségére végzetes hatású annyi fertőzésnek volt már az előidézője! Pusztítsa el a legyeket, FLY-TOX-ot szórva a szobában. FLY-TOX egy pillanat alatt öli meg a legyeket!

Fekete gyertyák között halotti lepelben félt esküt tenni

Érdekes eset játszódott le a napokban a nagyszőlősi zsidó templomban. Egy örökösödési ügyből kifolyólag súlyos ellentétek merültek fel két testvér között és a károsult — aki fiúvérével sehogyan sem boldogult — templomj esküre hívta fel bátyját. Ez a fajta eskü félelmetes külsőségek között szokott lezajlani. Templomban fekete gyertyák fénye mellett, halotti lepelben, jerikói kürt hangján; közben, a halottszállító hordágyon

fekve kell letenni az esküt. Midőn a kitűzött napon a fél megjelent a templomban és meglátta a hátfonzongató előkészületeket, annyira megijedt, hogy visszalépett az eskütől és inkább hajlandónak mutatkozott testvérével békésen kiegyezni. Ily fajta súlyos eskü már ötven éve nem hangzott el a községben és a templomot zsufolásig megtöltő közönség így egy érdekes látványtől esett el.

— Elemi oktatás nemzetközi kongresszusa. Párisban megnyílt az elemi és népoktatás nemzetközi kongresszusa, amelyen negyven nemzet képviselőtében ezer kiküldött vesz részt. A megnyitó ülés Leon Blum elnökle alatt folyt le.

— Egy magyar képviselő lemond mandátumáról. Budapesti politikai körök értesülése szerint Grieger Aladár legitimista képviselő azzal a szándékkal foglalkozik, hogy mandátumáról lemond. Elhatározásának betegeskedése az oka.

— Uj rend a vasuti közigazgatásban. Ionescu Mihail tábornok, az államvasutak új elnöke, tegnap magához hívatta a CFR igazgatóit és ügyosztályvezetőit, akiknek kijelentette, meg kell szünnie annak a helyzetnek, hogy vasuti tisztviselők aláírásukkal cikkeket jelentettek meg a lapokban, amelyekben sértő kitételek voltak fellelvalóik ellen. Ily eseteket a CFR vezérigazgatósága a jövőben szigorúan meg fog torolni. Utána a CFR elnöke fogadta a különböző vasutasszervezetek elnökeit. Azt hiszik, hogy Ionescu tábornok terybe vette az összes vasutasszervezetek felosztását.

— Az öcs felbujtására meggyilkolt egy gazdát. A mult év tavaszán Targumures-Marosvásárhely közelében Székelykövesd községben holtan találták Csiki Gergely öreg és idegbeteg gazdálkodót. A nyomozás kiderítette, hogy Zöld Sándor napszámos az öreg gazdát megfojtotta, aztán felakasztotta, hogy az öngyilkosság látszatát keltsse. Zöld Sándor azt vallotta, hogy a gyilkosságot az áldozat öccsének, Csiki Sándor gazdának felbujtására követte el. A törvényszék Zöld Sándort tíz évi fegyházra ítélte, de Csiki Sándort bizonyítékok hiányában felmentette. A Targumures-marosvásárhelyi ítélőtábla helybenhagyta Zöld Sándor büntetését, de a felbujtás miatt Csiki Sándort is tíz évi fegyházra ítélte.

— Pilóták tragédiája. Egy angol katonai repülőgép tegnap Sheffield közelében lezuhant és elégett. A repülőgép öt pilótája szénnő égett. Sydneyből érkezett jelentés szerint az ausztráliai légiflottát is súlyos veszteség érte. Melbourne közelében egy vízi repülőgép az óceánba esett. A két pilótatiszt, akik a repülőgépen tartózkodott, meghalt.

* Budapestre érkező a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

A BELGRÁDI KÉPVISELŐHÁZ MEGSZAVAZTA A KONKORDÁTUMOT. A belgrádi szkupstina tegnap délután 167 szavazattal 129 ellenében elfogadta a Vatikánnal kötött konkordátum beicckelyezéséről szóló javaslatot. Utána a szkupstinát bizonytalan időre elnapolták. Sztojadinovics miniszterelnök elhatározta, hogy a konkordátumot egyelőre nem terjeszti a szenátus elé, hanem a közbesső időt arra használja fel, hogy addig a pravoszláv egyházzal békét és megegyezést teremtsen.

— Az olaszok nem szeretik Franciaországot. Az Oeuvre című párisi lap azt írja, hogy az olasz hatóságok azt tanácsolják az olasz állampolgároknak, hogy kirándulások, tanulmányutak és fürdőhasználat céljából ne menjenek Franciaországba. A lap megjegyzi, hogy ez az eljárás semmiképpen nem alkalmas arra, hogy a két ország között a kapcsolatokat megerősítse.

— Rejtélyes gyilkosság. Zomborban éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Pelagics Míllós hetven éves gazdálkodó házába és az öreg gazdát és Danica nevű leányát leütötték. Mindkettőjüket másnap reggel eszméletlen állapotban találták meg a szomszédok. Az öreg gazdálkodó állapotja reménytelen. Leánya, akinek súlyos sérülései vannak, a kórházban magához tért és elmondotta, hogy éjszaka irtózatoss utésre ébredt fel, aztán elvesztette eszméletét. Nem tudja, ki és miért akarta meggyilkolni. A rendőrség erélyesen folytatja a nyomozást és eddig már husz gyanúsítottat vettek őrizetbe, de valamennyi tagad.

Disznója van

Nagy teljesítmény híre érkezik Jimbolia-Zsombolyáról, ahol Jávorszky Antal nyergesmester angol fajkocája huszonegy malacot elletett. A rekordszámu malacok valamennyien életben maradtak. Erre most tényleg el lehet mondani, hogy disznója van...

szerb katonaszökevények a bíróság Hribar Bogomir és Knezo Milos szerb katonák meg ez év márciusában megszöktek a belgrádi altiszti is. A katonaszökevények Módos könt átjöttek Romániába, ahol a hatóságok elfogták őket. A helybeli törvényszéknap vonta felelősségre őket tiltóatárátlépés miatt. A tárgyaláson a katonaszökevény kijelentette, hogy nekik ellenére osztották be őket az aliskolába, amely azt jelentette, hogy a katonaszökevények. Ezért szöktek. A törvényszék a katonaszökevényeket másfél hónapi fogházzal és el pénzbüntetéssel sújtotta. Ernyben elte mindkettőnek az országból kiutasítását.

ESTE féltizkor van a Gül szabadtéri előadása az Elecpályán.

Egymásnak eresztett két teherautót. Ovidiu és Fetestj állomásokon egy tehervonat össeltözött a petroleumszállító vonattal. A mozdony és több vasuti kocsi kitért, a petroleum egyrésze pedig szivárgott. A kár jelentékeny. Az állomásokon a megállapítások szerint a Fetestj állomás forgalmi tisztviselőjé terheli a felelősség, ki elindította az egyik vonatot annak ellenére, hogy a pálya nem volt szabad. Az állomásokon a pályatestet is megromosította a forgalmat így csak átszállítás lehetett lebonyolítani.

100.000 éves jubileum

Furesa jubileumot ült a napokban egy egyiptomi, a babonás névvel nagy tiszteletben álló jóvendő. Pályája kezdete óta ugyanannyi nem kevesebb, mint huszonegy évszázadot élte meg a világ pusztulásáig. És mégis forog a föld...

KÖZGAZDASÁG

A rossz termés kilátások miatt betiltották a tengerikivitel

A földművelésügyi miniszteriumban aggodalmat keltő jelentések futottak be a szárazságnak a tengeri vetésekre gyakorolt kedvezőtlen hatásáról. A tényállás az, hogy a Bánság, valamint Erdély kivételével a vetések rendkívül szenvednek a hőség és szárazság alatt és amennyiben néhány napon belül kiadós eső nem esik, úgy az ország tengeritermése komoly veszélyben forog. Legalább harminc milliméteres csapadékra volna szükség

a legközelebbi napokban. S assu földművelésügyi miniszter jelentést tett a helyzetről a minisztertanácsnak, amely biztonsági okokból elhatározta, hogy azonnali hatállyal teljesen betiltja a tengerikivitel. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a betarítás alatt álló árura. A betiltás annyiban ideiglenes jellegű, hogy újból megengedik a tengerikivitel, amennyiben az új tengeritermés kilátásai az esetleges esőzések folytán kedvezőbbekké válnak.

Ausztria lehetetlenné tette a romániai benzin bevitelét

Az a harc, mely a román és az osztrák kormány között a romániai petroleum és benzin kivétel körül dúl, új elhatározó mozzanathoz érkezett. Románia a petroleumcikkért részben szabad devizákat kért, amibe az osztrákok nem voltak hajlandók beleegyezni. Most az osztrák kormány váratlanul rendeletet adott ki, melynek értelmében október 15-ig csupán

a tengerentúlról szabad petroleumtermékeket behozni. Miután azonban a tengerentúli termékek tuldrágák, az osztrák kormány a bárhonnán behozott petroleumtermékek vámját leszállította. Egyedül Románia képez e tekintetben kivételt. Ez a rendelkezés voltaképpen az osztrák-román gazdasági harc kezdetét jelenti.

Növekednek az állami bevételek. Bucurestiből jelentik, hogy Canciucov pénzügyminiszternek az adók erélyese behajtására vonatkozó intézkedési folytán az állami bevételek örvendően emelkedtek és a múlt hónapnál szemben 20%-os emelkedést mutatnak. Azokat a pénzügyigazgatókat, akik nem érték el a miniszter által előírt minimumot, fegyelmi úton megbüntették.

A bánsági gabonapiacra a buza irányzata továbbra is lanya. A tengeri irányzata is ellanyhult az export beszűntetése miatt és ez kihatott a kukorica árára is, amely métermázsánként tíz leiel csökkent. A piaci árak a következők: ó buza 440, új buza 78 kilós 445, új buza 80 kilós 450, tengeri 295, régi zab 360, új zab 300, új takarmányárpa 330, új tavaszi árpa 350, korpa 300, káposztarepce 720, bánsági repce 700, tökmag 820, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 820 lei száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5.70-6.10, svájci frank 30.36-32.78, angol font 669.30-696.98, olasz lira —, 7.40, dollár 136.62-144.95, belgas 22.70-24.80, holland forint 70.38-77.24, cseh korona 4.76-4.90, osztrák schilling 23.50-27.50, magyar pengő 27.50-29.50, német márka —, 45, dinár 2.85-3.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt a második az eladást jelenti). Francia frank 7.50-7.80, svájci frank 40-40.50, dollár 173-175, angol font 860-880, olasz lira 7.80-8.00, osztrák schilling

Eredeti közlés

„Öregségem könnyű lett, mert visszakapiam egészségemet...”

írja nekünk C. Georgescu kereskedő, Tanu-Magurele, Str. Cpt. Stanculescu. Aztán így folytatja: „71 éves vagyok. Évek óta gyomorban szenvedtem. Szédüléseim voltak annyira, hogy gyomrom kellett maradnom az erős gyomorgerjesztései fájdalom miatt. Két évvel ezelőtt „GASTRO-D” elhasználása után gyomrom teljesen helyrejött. Hálámra ajánlottam ezen kitűnő gyógyszerem az azoknak, akik megkérdezték tőlem, ként lehetséges az, hogy makkegészséges lettem, amikor azelőtt olyan súlyos gyomorban szenvedtem...” A leírás lálkodó szavakkal végződik.

A „GASTRO-D” ma már olyan közkincs az emberi társadalomnak, hogy sokszor alig diagnoszkálható gyomorból, epe-, vese- és májbetegségekkel, emésztési zavarokkal rövid kúra után kitűnő gyógyítást eredményezett.

„GASTRO-D” kapható gyógyszerészeknél és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Csásár gyógyszerertárában, Bucuresti, Cal. Victoriai 124.

32.50-33.50, pengő 34-35, dinár 3.50-3.75, cseh korona 5.50-6.00, Német arany 1080-1120, arany font 1980-2000

Mozi

MOZIK MÜSORA Szombat, július 24.

Apolló-mozi: Nászut félláron.
Capitol-mozi: Feltékenység.
Tivoli-mozi: Az utolsó pogány.

Az ellapott főnyeremény

A DÉLI HIRLAP eredeti regénye Irta Félegyházi András

37

— A mi repülőgépünk ebben az esetben sem mehet Adenbe. Hanem adok egy tanácsot, hogyan juthat ön mégis oda.

— Hogyan? — kérdezte mohón a magándetektív.

— Ugy, hogy külön repülőgépet bérel itt és azon Adenbe száll. Mindenesetre a legjobb, ha azonnal táviratoz az adeni hatóságoknak, hogy ez és az az ur, már tudniillik, ahogyan az illetőt hívják, milliós sikkasztó és kéri, helyezték letartóztatásba, amíg ön oda érkezik.

— Köszönöm a tanácsot, — válaszolt keserűen Ozorai.

Ezzel azonban nem azt akarja jelezni, hogy a tanácsot tényleg meg is fogadja. Legalább is nem egészen. Táviratozni semmi esetre sem fog a hatóságoknak, mert hiszen kerülni akarja a nyilvánosságot. Ha Grashügel letartóztatását kéri és azt az adeni rendőség fogadatosítja is, akkor az ügy okvetlenül belekerül az újságokba. Az európai lapoknak mind van tudósítója a világnak még a legeldugottabb részén is, hát még olyan forgalmas helyen, mint Aden. A világlapok révén aztán belekerül az ügy a romániai sajtóba is. Már pedig akkor a hatóságok is foglalkoznak a dologgal. Ezt pedig a bank, amely az üldözést finanszírozza, mindenképp

pen el akarja kerülni, mert félti az üzletkötést és a tekintélyét. A táviratról tehát szó sem lehet.

A tanácsnak a másik részét, hogy béreljen másik repülőgépet, megfogadta. Azaz inkább csak meg akarta fogadni. Loholt vissza a repülőtér parancsnokságához és izgatott hangon érdeklődött az iránt, van-e a hangárokból repülőgép, amelyet felfogadhatna, hogy Adenbe vigye. Lehetséges, mondta, hogy egyedül lesz, de nincsen kizárva, hogy Bodonyi István és a felesége is vele utaznak Adenbe. Sőt majdnem bizonyos, hogy ők is jönnek.

— Sajnálom, uram, — mondta a parancsnok — nem szolgálhatok géppel sem egy, sem három személy számára. Jelenleg egyetlen szabad gép sincsen itt. De, ha meg akarják változtatni utirányukat és Aden felé akarnak menni, akkor azt ajánlom, várjanak itt három napig és akkor mehetnek Adenbe az akkor érkező angol repülőgépen.

— Nyomban tovább megy az, amint megérkezik?

A parancsnok legyintett a kezével: — Ó, dehogyan. Négy napig itt rostokol.

Ozorai dühöngött. Forrt benne a méreg. Azt hiszi, hogy mindenki tréfát űz vele.

— Köszönöm, — sziszegte a fogai között és elrohant.

Szaladt vissza a holland repülőgéphez.

Látta, hogy a pilóta már a helyén ül, a motor berreg. A repülőgép mellett ott állott a holland repülőgéptársaságnak velük utazó uti marsallja, aki már messziről kiáltott feléje:

— Uram, siessen, a gép indul. Ha nyomban nem száll föl, ön nélkül indulunk. Már ugyanis elmúlt három perc a rendes indulási időből ön miatt.

Látta azt is, hogy Bodonyi és a felesége ott állanak bent a gép szalonjában az ablak mellett és integetnek neki, hogy siessen.

A repülőgéphez támasztott kis lépcsőn valószínűleg felrohant. Utána az uti marsall, felkapta a lépcsőt, behuzta, becsapta a repülőgép ajtaját, megnyomott egy csengő gombot. A pilóta mellett ugyanakkor megszólalt a csengő, amely az indulást jelezte.

Ozorai jóformán még nem is tért magához és a gép már a repülőtér talaján futott kerekén, utána nyomban magasra emelkedett.

Tántorgó léptekkel haladt végig a gép belsejének szűk folyosóján és benyitott a szalonba.

Bodonyi Pista türelmetlenül fogadta:

— Hol késelt az Istenért? Már félttem, hogy ön nélkül indulunk meg.

Ozorai a felindulástól lihegő hangon elmondta, hogy mit végzett.

Bodonyi Pista azonban nem vette olyan tragikusan a dolgot.

— Nem nagy baj az egész. Semmi értelme nem lett volna, hogy itt várakozunk, amíg a másik angol gép érkezik és aztán napok mulva tovább indul. Akkorára már nem találtuk volna meg Adenben Grashügel. Így azonban bizonyos, hogy előbb leszünk Bombayben, mint ő. Maga meggyőződött róla, hogy Grashügel a holland gyarmatokra akar repülni, ugye?

— Legalább az amsterdami repülőtéren, ahol érdeklődtem, úgy mond-

ták azt nekem, hogy oda kért egy magánrepülőgépet. Nem valószínű, hogy tervét megváltoztatta volna, mert akkor nem szállt volna az indiai repülőgépre.

— No lássa. — nyugtatta meg Bodonyi a magándetektívet — akkor még nagyon helyesen cselekszünk, ha megmaradunk ezen a gépen. Könyveskészen ki lehet számítani, de erről a dologról is szükség, mert hiszen megmértük előre, hogy előbb érkezünk Bombaybe a repülőtérre, mint a Saturnus. Ha az angol gépből kiszáll, akkor a repülőgépek között a karjaink közé szalad. Ha a repülőgép pumpás?

Ozorai csak a fejével intett. Megadta magát.

9. ÖSSZEOMLOTT REMÉNY

Szállt, szállt a holland repülőgép mesés és rejtelmes kelet felé. Ma a hegyláncok, tavak, óriási örökzöldek maradtak el alatta. Egyszer csak feltűnt messziről egy város. A gép alacsonyabbra ereszkedett és köröket írt le a város fölött.

Az uti marsall magyarul szólott:

— Hölgyeim és uraim, Teheránba érkezünk, Perzsia fővárosába. Saját szemekkel láthatják, hogy a modern uralom alatt modern város az ősi Teherán. Rendes aszfalt, jain villamos szalad, az utcákon díg emeletes házak szegyegek. Amott van a tágas repülőtér, melyre mindjárt leereszkedünk. A repülőtéren autók állanak a rendelkezésükre azoknak, akik a várost meg akarják tekinteni. Itt ugyanis két óráig áll a gép, mert nemcsak anyagot veszünk fel, hanem motorvizsgálatot is tartunk.

(Folyt. köv.)

